

Forslag

til

Lov om ændring af lov om menighedsråd.

Fremsat den 7. oktober 1976 af *kirkeministeren*.

§ 1.

I lov om menighedsråd, jfr. lovbekendtgørelse nr. 256 af 10. maj 1973, som ændret ved § 7 i lov nr. 329 af 26. juni 1975, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, 2. pkt., affattes således: „Antallet af valgte medlemmer retter sig efter antallet af folkekirkens medlemmer i menighedsråds kredsen og fastsættes på grundlag af den af Danmarks Statistik offentliggjorte opgørelse af folketallet pr. 1. januar året forud for valget.“

2. I § 6, stk. 2, ændres i *1. pkt.* „september“ til: „august“, i *2. og 4. - 6. pkt.* „oktober“ til: „september“, i *7. pkt.* „november“ til: „oktober“, og sidste pkt. affattes således: „Valgbestyrelsen foranlediger, at bekendtgørelse om valglistens fremlæggelse, indgivelse af klage m. v. sker ved alle regelmæssige gudstjenester i menighedsråds kredsen de 2 sidste søndage før fremlæggelsen og i den stedlige uge- eller dagspresse.“

3. I § 8, stk. 1, 1. pkt., ændres „tiden fra den 20. til den 30. november, dog inden kirkeårets udgang,“ til: „første halvdel af november måned“.

4. I § 8, stk. 2, ændres i *1. pkt.* „sidste søndag i oktober og første søndag i november“ til: „de sidste to søndage i september“.

5. I § 9, stk. 2, 2. pkt., ændres „den 8. dag før valget.“ til: „fire uger før valget.“

Kirkemin. 3. kt j. nr. 7201/76.

6. § 9, stk. 4, affattes således:

„*Stk. 4.* Kirkeministeren fastsætter nærmere regler for valgets forberedelse, foretagelse og opgørelse m. v. under iagttagelse af, at:

- 1) valgbestyrelsen senest den 2. dag efter udløbet af fristen for kandidatlisters indlevering giver stillerne meddelelse om en listes ugyldighed eller unøjagtighed, således at en ny liste kan indleveres eller den nødvendige ændring i listen foretages senest kl. 19 den 4. dag efter indleveringsfristens udløb,
- 2) anmeldelse af listeforbund skal ske skriftligt senest kl. 19 den 4. dag efter indleveringsfristens udløb,
- 3) kandidatlisterne samt oplysning om anmeldte listeforbund bekendtgøres senest tre uger før valget,
- 4) valgbestyrelsen aflyser afstemningen, såfremt der ved udløbet af fristen for kandidatlisternes indgivelse kun er indleveret een gyldig kandidatliste, og at der herefter gives stillerne adgang til at indlevere en særlig liste over de personer, der ønskes som stedfortrædere. I dette tilfælde kan stedfortræderne anføres som personlige.“

7. I § 14, stk. 1, ophæves *1. pkt.*, og i stedet indsættes:

„Det nyvalgte menighedsråd afholder et konstituerende møde, inden dets funktionsperiode begynder. Indkaldelse til mødet foretages af det først valgte medlem.“

8. I § 45 ændres i stk. 1 „i den menighedsrådsreds, hvor vælgeren er opført på valglisten.“ til: „i den kommune, hvor vælgeren bor.“ I stk. 6 ændres „næstsidste hverdag“ til: „3. sidste hverdag“.

9. I § 46 stk. 1, 2. pkt., udgår: „samt på kirkekontorerne“.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. februar 1977.

§ 3.

Loven gælder ikke for Færøerne. Ved kgl. anordning kan loven sættes i kraft på Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

Med henblik på, at der i 1977 skal finde ordinært valg sted til samtlige menighedsråd, foreslås en række bestemmelser om valg af menighedsråd ændret på grundlag af indvundne erfaringer fra sidste valg og efter henstilling fra Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer.

Valget, der efter de gældende bestemmelser skal finde sted i tiden fra den 20. til 30. november, foreslås henlagt til 1. halvdel af november måned, således at menighedsrådene har mulighed for at afholde konstituerende møde inden funktionsperiodens begyndelse (ca. 1. december). Fristen for indgivelse og bekendtgørelse af kandidatlistener, der nu udløber henholdsvis den 8. dag og 2 dage før valget, foreslås udvidet til henholdsvis 4 og 3 uger før valget for herved at opnå en harmonisering med reglerne om afgivelse af stemme pr. brev.

Samtidig er enkelte foreldede bestemmelser foreslået ophævet, ligesom der er foretaget en enkelt redaktionel ændring.

Gennemførelsen af lovforslaget, der er tiltrådt af samtlige biskopper, Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer og Den danske Præsteforening, medfører ingen økonomiske konsekvenser for statskassen.

I bilaget til forslaget er de gældende bestemmelser og ændringer heri opstillet som paralleltekster.

II. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Den foreslåede ændring af § 2, stk. 1, er en følge af, at der ikke fremtidig regelmæssigt vil blive afholdt almindelig folketælling, men at der i stedet for af Danmarks Statistik foretages opgørelse af sognenes folketal pr. 1. januar hvert år. Opgørelsen offentliggøres imidlertid ikke så tidligt på året, at den kan danne grundlag for et valg samme år.

Til nr. 2.

Forslaget er en følge af det under nr. 3 stillede forslag om fremrykning af valget til første halvdel af november måned.

Forslaget om bekendtgørelse om valglistens fremlæggelse, indgivelse af klage m. v. de to sidste søndage før fremlæggelsen tilsigter at hindre, at valgproceduren påbegyndes i skoleferien. I det cirkulære, der forud for hvert valg til menighedsråd udsendes om udarbejdelse af valglisten, vil det blive angivet nøjagtigt, hvilke søndage bekendtgørelsen skal finde sted.

Forslaget om obligatorisk bekendtgørelse i den stedlige uge- eller dagspresse svarer til bestemmelsen i § 8, stk. 2, om bekendtgørelse af tid og sted for valget m. m., og det tilsigtes herved, at bekendtgørelsen når videre ud end til den kreds, der hører den fra prædikestolen.

Til nr. 3.

Da det hidtil som hovedregel har været umuligt at afholde konstituerende møde i de nye menighedsråd inden funktionsperioden begynder, jfr. menighedsrådslovens § 3, stk. 1, hvorefter valget gælder fra et kirkeårs begyndelse, foreslås valget efter henstilling fra Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer fremrykket til første halvdel af november måned.

Der henvises iøvrigt til bemærkningerne til nr. 7.

Til nr. 4.

Forslaget er en følge af det under nr. 3 stillede forslag.

Til nr. 5 og nr. 6.

Forslagene tilsigter at skabe harmoni med bestemmelsen i § 45, stk. 6, hvorefter der er adgang til at afgive stemme pr. brev de sidste 3 uger før valgets afholdelse.

Da fristen for indgivelse af kandidatlistor efter de hidtil gældende regler først udløber den 8. dag før valget og bekendtgørelse af disse skal ske senest 2 dage før valget, har vælgerne været henvist til selv at skaffe sig oplysninger om, hvilke kandidater, der havde til hensigt at lade sig opstille til valget i den pågældende menighedsråds-kreds. Ved de foreslåede ændringer vil folkeregistrene fremtidig være i stand til at vejlede vælgere, der ønsker at afgive stemme pr. brev.

Forslagene indebærer endvidere en økonomisk besparelse, idet trykning af valgkort kan undlades for de kredse, hvor der kun er indleveret én kandidatliste, og afstemningen derfor bortfalder.

Til nr. 7.

Den foreslåede ændring er muligjort af det under nr. 3 stillede forslag om fremrykning af valgdagen. Der vil herefter med et passende varsel kunne indkaldes til og afholdes konstituerende møde inden funktionsperioden begynder.

Til nr. 8.

Forslaget tilsigter at tydeliggøre bestemmelsen. Den nugældende bestemmelse må ses i relation til forholdene før kommunalreformen, hvor kommune

og menighedsråds-kreds regelmæssigt var sammenfaldende geografiske enheder.

Under hensyn til at valgdagen vil blive fastsat til en tirsdag, således at næstsidste hverdag før valget er en lørdag, hvor folkeregistrene normalt har lukket, og til at der ikke ved valg til menighedsråd har været behov for at holde åbent på lørdage, foreslås den seneste frist for stemmeafgivning pr. brev fastsat til 3. sidste hverdag før valget.

Til nr. 9.

Da der ikke længere er behov for at kunne afhente stemmemateriale på kirkekontorerne til brug for afgivelse af stemme ved indsendelse af stemmeseddel, og da denne stemmeafgivning iøvrigt finder sted på folkeregistrene, på vedkommende skib eller fyr eller på afsides beliggende øer, er det ikke rimeligt, at kirkekontorerne fremtidig skal ligge inde med en beholdning af stemmematerialet.

Det foreslås derfor, at bestemmelsen ophæves.

Til § 2.

Under hensyn til de bestemmelser der skal fastsættes om valgdato, udarbejdelse af valglister og valgets gennemførelse m. m., bør de foreslåede ændringer træde i kraft snarest muligt.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslaget nævnte bestemmelser i lov om menighedsråd i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 2. Menighedsrådet består af de ved menigheden fast ansatte præster (herunder andenpræster) samt mindst seks til menighedsråds kredsen hørende medlemmer valgte efter denne lovs regler. Antallet af valgte medlemmer retter sig efter antallet af folkekirkens medlemmer i menighedsråds kredsen ved sidste almindelige folketælling. Tallet sættes til seks for det første tusinde og yderligere et medlem for hvert påbegyndt tusinde, dog ikke over femten i alt. Har to eller flere sogne eller kirke-distrikter fælles menighedsråd, fastsættes antallet af menighedsrådets medlemmer efter pastoratets samlede folketal og fordeles på de enkelte sogne eller distrikter i forhold til folketallet i hvert af dem, dog at et sogn eller distrikt mindst skal have et medlem. Biskoppen kundgør antallet af menighedsrådenes medlemmer i hver menighedsråds kreds.

Stk. 2. — — —

Stk. 3. — — —

Stk. 4. — — —

Stk. 5. — — —

§ 6. — — —

Stk. 2. Den af valgbestyrelsen udarbejdede valgliste fremlægges til offentligt eftersyn de sidste 8 hverdage i september et eller flere steder i menighedsråds kredsen efter menighedsrådets bestemmelse. Klager over egen udeladelse af listen eller andres uberettigede optagelse på samme indgives skriftligt til valgbestyrelsens formand inden den 8. oktober. Viser det sig efter klagefristens udløb, at en eller flere personer på grund af fejl ved valglisternes udarbejdelse ikke er optaget på disse, kan valgbestyrelsen i et møde, der skal afholdes senest tre dage før afstemningen, bestemme, at fejlen skal berigtiges. Indkomne klager afgøres af valgbestyrelsen

Forslaget.

1. § 2, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således: „Antallet af valgte medlemmer retter sig efter antallet af folkekirkens medlemmer i menighedsråds kredsen og fastsættes på grundlag af den af Danmarks Statistik offentliggjorte opgørelse af folketallet pr. 1. januar året forud for valget.“

2. I § 6, *stk. 2*, ændres i *1. pkt.* „september“ til: „august“, i 2. og 4. - 6. *pkt.* „oktober“ til: „september“, i 7. *pkt.* „november“ til: „oktober“, og sidste *pkt.* affattes således: „Valgbestyrelsen foranlediger, at bekendtgørelse om valglistens fremlæggelse, indgivelse af klage m. v. sker ved alle regelmæssige gudstjenester i menighedsråds kredsen de 2 sidste søndage før fremlæggelsen og i den stedlige uge- eller dagspresse.“

Gældende formulering.

inden 15. oktober, og afgørelsen meddeles under angivelse af fristen for anke skriftligt klageren, og dersom nogen slettes af valglisten, tillige denne. Den, hvem afgørelsen går imod, kan indanke sagen for biskoppen inden den 20. oktober. Biskoppen afgør sagen og meddeler valgbestyrelsen og klageren udfaldet inden udgangen af oktober. Biskoppens afgørelse kan indankes for kirkeministeriet senest den 7. november. Bekendtgørelse om valglistens fremlæggelse, indgivelse af klage m. v. sker ved alle regelmæssige gudstjenester i menighedsråds kredsen den sidste søndag i august og den første søndag i september og i øvrigt således, som valgbestyrelsen finder det formålstjenligt, f. eks. gennem dagspressen.

§ 8. Ordinært valg til menighedsråd foretages på en af kirkeministeren fastsat dag i tiden fra den 20. til den 30. november, dog inden kirkeårets udgang, i en eller flere af menighedsråds kredsens skoler eller andre passende lokaler. Valget ledes af valgbestyrelsen, der om fornødent bistås af de øvrige menighedsrådsmedlemmer.

Stk. 2. Bekendtgørelse om tid og sted for valget, om reglerne for opstilling og indgivelse af kandidatlistor samt om den erklæring, de valgte skal afgive for at kunne tage sæde i rådet, sker ved alle regelmæssige gudstjenester i menighedsråds kredsen sidste søndag i oktober og første søndag i november samt i den stedlige uge- eller dagspresse. Menighedsrådet kan vedtage, at der forud for afstemningen skal udsendes valgkort til vælgerne.

Stk. 3. — — —

§ 9. — — —

Stk. 2. Afstemningen sker i henhold til kandidatlistor, på hvilke bestemte personer bringes i forslag. Enhver sådan kandidatliste skal være indleveret til formanden for valgbestyrelsen senest kl. 19 den 8. dag før valget. Der kan afgives stemme enten på en liste som sådan eller på en af de på listen opførte personer (personlig stemmeafgivning). En liste må ikke indeholde navne på flere personer end 6 mere, end der skal vælges. De på en kandidatliste opførte kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes som

Forslaget.

3. I § 8, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres „tiden fra den 20. til den 30. november, dog inden kirkeårets udgang,“ til: „første halvdel af november måned“.

4. I § 8, *stk. 2*, ændres i *1. pkt.* „sidste søndag i oktober og første søndag i november“ til: „de sidste to søndage i september“.

5. I § 9, *stk. 2, 2. pkt.*, ændres „den 8. dag før valget.“ til: „fire uger før valget.“

Gældende formulering.

stedfortrædere for de valgte af samme liste i den rækkefølge, som de personlige stemmer, eller hvis sådanne ikke er afgivet, placeringen på listen angiver. Intet navn må opføres på en kandidatliste uden vedkommendes samtykke, der skal foreligge skriftligt, og hvorved den pågældende tillige skal erklære sig villig til at afgive den for menighedsrådsmedlemmer foreskrevne erklæring. Kandidatlisterne skal være underskrevet af mindst 5, højst 15 vælgere som stillere. Ingen kan være stiller for mere end én kandidatliste.

Stk. 3. — — —

Stk. 4. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler for valgets forberedelse, foretagelse og opgørelse m. v. under iagttagelse af, at:

- 1) valgbestyrelsen inden seks dage før valget giver stillerne meddelelse om en kandidatlistes ugyldighed eller unøjagtighed, således at en ny liste kan indleveres eller den nødvendige ændring i listen foretages senest kl. 19 den femte dag før valget,
- 2) anmeldelse om listeforbund skal ske skriftligt senest kl. 20 den fjerde dag før valget,
- 3) kandidatlisterne samt oplysning om anmeldte listeforbund bekendtgøres mindst to dage før valget, og
- 4) valgbestyrelsen aflyser afstemningen, såfremt der ved udløbet af fristen for kandidatlisternes indgivelse kun er indleveret én gyldig kandidatliste, og at der herefter gives stillerne adgang til at indlevere en særlig liste over de personer, der ønskes som stedfortrædere. I dette tilfælde kan stedfortræderne anføres som personlige.

Stk. 5. — — —

Stk. 6. — — —

§ 14. Første gang efter valg sammenkalder menighedsrådet af den først valgte inden udløbet af 8 dage. Menighedsrådet afgør endeligt, hvorvidt en kandidat har mistet sin valgbarhed på grund af straf, jfr. § 4, stk. 2. Valgbestyrelsen kan ikke undslå sig for at stille en kandidat til valg, selvom denne er straffet.

Forslaget.

6. § 9, stk. 4, affattes således:

„*Stk. 4.* Kirkeministeren fastsætter nærmere regler for valgets forberedelse, foretagelse og opgørelse m. v. under iagttagelse af, at:

- 1) valgbestyrelsen senest den 2. dag efter udløbet af fristen for kandidatlisters indlevering giver stillerne meddelelse om en listes ugyldighed eller unøjagtighed, således at en ny liste kan indleveres eller den nødvendige ændring i listen foretages senest kl. 19 den 4. dag efter indleveringsfristens udløb,
- 2) anmeldelse af listeforbund skal ske skriftligt senest kl. 19 den 4. dag efter indleveringsfristens udløb,
- 3) kandidatlisterne samt oplysning om anmeldte listeforbund bekendtgøres senest tre uger før valget,
- 4) valgbestyrelsen aflyser afstemningen, såfremt der ved udløbet af fristen for kandidatlisternes indgivelse kun er indleveret een gyldig kandidatliste, og at der herefter gives stillerne adgang til at indlevere en særlig liste over de personer, der ønskes som stedfortrædere. I dette tilfælde kan stedfortræderne anføres som personlige.“

7. I § 14, stk. 1, ophæves *1. pkt.*, og i stedet indsættes:

„Det nyvalgte menighedsråd afholder et konstituerende møde, inden dets funktionsperiode begynder. Indkaldelse til mødet foretages af det først valgte medlem.“

*Gældende formulering.**Stk. 2.* — — —*Stk. 3.* — — —*Stk. 4.* — — —

§ 45. Vælgere, der opholder sig her i landet, kan afgive stemme på et folkeregister, herunder også folkeregistret i den menighedsråds-kreds, hvor vælgeren er opført på valglisten.

Stk. 2. — — —*Stk. 3.* — — —*Stk. 4.* — — —*Stk. 5.* — — —

Stk. 6. Stemmeafgivning ved indsendelse af stemmeseddel kan finde sted de sidste 3 uger før valgets afholdelse, dog senest næstsidste hverdag før valgdagen.

§ 46. De til denne form for stemmeafgivning nødvendige stemmesedler med dertil hørende særskilte konvolutter samt blanketter til følgebrev og omslag, hvori følgebrev og konvolutten med stemmesedlen skal sendes til menighedsrådet, tilvejebringes ved kirkeministeriets foranstaltning for statens regning. De skal tillige med en vejledning til brug ved stemmeafgivningen kunne fås udleveret hos folkeregistrene samt på kirkekontorerne.

Stk. 2. — — —*Forslaget.*

8. I § 45 ændres i *stk. 1* „i den menighedsråds-kreds, hvor vælgeren er opført på valglisten.“ til: „i den kommune, hvor vælgeren bor.“ I *stk. 6* ændres „næstsidste hverdag“ til: „3. sidste hverdag“.

9. I § 46, *stk. 1, 2. pkt.*, udgår: „samt på kirkekontorerne“.